

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 9 lutego 2023 r.
w Izbie Cywilnej w Warszawie,
w sprawie z wniosku Bank spółki akcyjnej w W.
o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Kamila Zaradkiewicza
wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności
towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu
w sprawie III CZ 283/22

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Strona pozwana Bank spółka akcyjna w W. zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności Sędziego Sądu Najwyższego Kamila Zaradkiewicza z uwagi na okoliczności towarzyszące jego powołaniu na sędziego oraz postępowanie po powołaniu, a w związku z tym o stwierdzenie, że z uwzględnieniem okoliczności dotyczących stron oraz charakteru sprawy dochodzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności mającego wpływ na wynik sprawy, czyli w stosunku do Sędziego Sądu Najwyższego zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 29 § 5 Ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2021.1904; wniosek złożony w związku ze sprawą o sygn. akt III CZ 283/22).

W uzasadnieniu podniesiono również, że w ocenie strony pozwanej w sprawie zachodzą przesłanki przewidziane w art. 29 § 5 Ustawy z dnia 8 grudnia

2017 r. o Sądzie Najwyższym, w szczególności, że Pan Kamil Zaradkiewicz został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w okresie obowiązywania zmienionej w 2017 r. Ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Zdaniem wnioskodawcy powszechnie dostępne materiały oraz publikacje wskazują zaś na „silne powiązania polityczne” m.in. sędziego z władzą ustawodawczą oraz wykonawczą, w tym jako dyrektor zespołu orzecznictwa i studiów brał udział, w charakterze gościa, w pracach parlamentarnych nad projektem Ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, która to okoliczność istotnie wpływa na publiczne postrzeganie sędziego pod względem jego bezstronności oraz niezawisłości. Podkreślono, że Pan Profesor przed nominacją nie piastował urzędu Sędziego Sądu Rejonowego, Sądu Okręgowego czy Sądu Apelacyjnego. W dalszym wywodach wskazano, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wydanym na tle art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sąd bezstronny to taki, co do którego nie zachodzą podstawy do „spekulacji” na temat wpływu sił politycznych lub innych na jego funkcjonowanie, a w przypadku Sędziego Sądu Najwyższego wpływ polityczny jest „widoczny gołym okiem”, a proces prowadzony przez sędziego powołanego z naruszeniem prawa jest procesem nierzetelnym i stanowi naruszenie postanowień Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w zakresie, w jakim gwarantuje ona prawo do rozpatrzenia spraw przez niezawisły sąd ustanowiony przez prawo. Strona pozwana przywołała też treść Uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2020 r., sygn. BSA 104110-1/20.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawą wniosku był art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym w brzmieniu obowiązującym od dnia 15 lipca 2022 r., zgodnie z którym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez Sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i postępowania po nim, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Natomiast na podstawie art. 29 § 9 i 10 przedmiotowej ustawy

wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

W ocenie Sądu Najwyższego wniosek strony pozwanej podlega odrzuceniu z powodu braku spełnienia przesłanek określonych w art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym. Wskazano w tym piśmie, jakie okoliczności towarzyszące powołaniu Sędziego Sądu Najwyższego do pełnienia urzędu postrzegane powinny być jako naruszające standard niezawisłości i bezstronności. Wprawdzie w motywach tej części wniosku strona pozwana powołała się jedynie na doniesienia medialne, jednak formalnie wymaganie zawarte w art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym zostało spełnione. Nie wyszczególniano, jak przedstawia się sytuacja z przesłanką zachowania się Sędziego Sądu Najwyższego po powołaniu. Strona pozwana przede wszystkim nie wskazała, jak w okolicznościach sprawy o sygn. akt III CZ 283/22 ewentualne naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności związane z powołaniem na urząd sędziego i późniejszym postępowaniem sędziego mogłoby wpływać na jej wynik przy uwzględnieniu okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Strona pozwana ograniczyła się do przytoczenia stanowiska, że „Uchwała podkreśla, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami Ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie Ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3)”. Stanowisko strony pozwanej bez wykazania wpływu na wynik sprawy prowadzonej pod sygn. akt III CZ 283/22 nie może zastąpić przytoczenia wszystkich trzech przesłanek zawartych w art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym (przykładowo ostatnio

postanowienia z dnia: 18 stycznia 2023 r., sygn. akt III CB 23/22, 1 lutego 2023 r., III CB 25/22).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że wniosek nie spełnia wymagań formalnych określonych w art. 29 § 9 pkt 2 i na podstawie art. 29 § 10 Ustawy o Sądzie Najwyższym orzekł jak na wstępie.